

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 35

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 6 oktober 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leesoffensief - Stand van zaken

De minister lanceerde, samen met de minister van Onderwijs, een Vlaams Plan Leesoffensief. Een initiatief dat ik, gezien de soms verontrustende evoluties omtrent de leesmotivatie en leesvaardigheid van zowel de jeugd als de volwassenen, enkel kan onderschrijven.

De adviesnota (<https://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/2021-09/Leesoffensief%20-%20finaal.pdf>) vermeldt drie essentiële randvoorwaarden voor een geslaagd Leesoffensief. Zo is er ten eerste nood aan een langdurige inspanning die een 3-6-9-planning vooropstelt mét structurele en geormerkte financiering, waarbij zowel op beleids- als op operationeel niveau flexibel over beleidsdomeinen en -termijnen en bestuursniveaus heen kan worden gewerkt. Daarnaast moet er volgens de nota worden ingezet op duurzame professionalisering van onder andere kinderbegeleiders, leraren, bibliotheekmedewerkers en leesbevorderaars. Ten slotte is er nood aan een duurzame leesaanpak door middel van curriculaire verankering in de nieuwe eindtermen en leerplannen van het secundair, lager en kleuteronderwijs.

Graag de data- en cijfergegevens in Excel weergeven.

1. Doelstellingen van het actieplan.

- a) Welke effectieve resultaten (eventuele specifieke KPI's) wil de minister bereiken via het actieplan? Binnen welke termijn wil de minister elk van die resultaten behalen?
- b) Op welke manier werden de doelen bepaald?
- c) Heeft de minister in een monitoring voorzien om het behalen van de doelen op te volgen?
- d) Op welke manier worden de verschillende beleidsdomeinen en entiteiten betrokken bij de realisatie van dit plan? Ziet de minister hier nog extra kansen?

2. Voldoen aan de randvoorwaarden.

- a) Op welke manier werden de randvoorwaarden bepaald?
- b) Welke stappen heeft de minister al ondernomen om te voldoen aan de drie essentiële randvoorwaarden die vermeld worden in het actieplan?

**Vlaams
Parlement**

- c) Graag een inhoudelijke uiteenzetting van alle genomen initiatieven met timing en budget.
3. Duurzame professionalisering is een van de pijlers van het Leesoffensief. De adviesnota wijst onder meer op de enorme schaal waarop deze vorming en professionalisering moeten worden ingericht om echt een verschil te maken. Via een voorstudie zouden de mogelijke scenario's, voorwaarden en kostprijs van een grootschalige professionalisering in kaart worden gebracht.
- a) Hoe ver staat de voorstudie? Zijn er al resultaten beschikbaar? Zo ja, graag een overzicht.
- b) Heeft de minister al een budget vrijgemaakt? Zo ja, hoeveel bedraagt het budget? Zo niet, welke marges heeft de minister op het oog?
4. Verschillende individuele projecten en initiatieven zijn al van start gegaan, maar er lijkt een gebrek te zijn aan een helder en structureel kader om alle acties uit de adviesnota ten volle te kunnen uitrollen.
- a) Erkent de minister het nut van een eenduidig en gestructureerd kader voor de verwezenlijking van het actieplan?
- b) Is de minister van plan om een eenduidig en gestructureerd kader uit te werken? Zo ja, hoe zal dit plan er inhoudelijk uitzien? Wat is de timing en welk budget zal er worden vrijgemaakt?
5. In de commissievergadering van 2 juni 2022 maakt de minister melding van de organisatie van een overleg met de voorzitter en ondervoorzitter van het leesoffensief.
- Welke specifieke zorgen neemt de minister mee uit dat overleg?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (15), Ben Weyts (35)

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr.35 van 6 oktober 2022

van **BRECHT WARNEZ**

Op 16 juli 2021 kwam de adviesnota 'Leesoffensief' op de Vlaamse Regering. Dit advies bevat 50 mogelijke te ondernemen acties verspreid over de terreinen van onderwijs, cultuur, welzijn, lokale besturen en dus verspreid over alle leeftijdsgroepen van de bevolking. Inspiratie hiervoor werd gehaald uit het 10-jaren-actieplan van Ierland. Voor Vlaanderen en het beleidsdomein onderwijs specifiek kan het Leesoffensief mee een antwoord bieden op de dalende Vlaamse resultaten in de internationale PIRLS2016 en PISA2018-metingen.

De finale indicator (of zoals u wenst de KPI) van het Leesoffensief is dat zich richting 2030 een systematische, duurzame kentering in deze internationale metingen voordoet, maar ook een positieve evolutie merkbaar is binnen de eigen metingen van de Vlaamse toetsen die vanaf april 2024 jaarlijks zullen worden afgenomen en ook een luik begrijpend lezen bevatten. We houden dus ook – naar voorbeeld van Ierland – een langetermijnaanpak van een 9tal jaar voor ogen om te kijken waar we staan.

Zoals u zelf aangeeft zijn er inderdaad al verschillende projecten opgestart binnen de verschillende beleidsdomeinen.

Qua structureel kader is er voor onderwijs allereerst het kader van de eindtermen (of minimumdoelen) die ook lezen als onderdeel bevatten en waar ik prioriteit aan gaf voor zowel het secundair onderwijs als het basisonderwijs. Daarnaast ben ik van plan om het didactisch handelen structureler te ondersteunen via de uitbouw van een kenniscentrum (een van de adviezen van het leesoffensief) dat oog heeft voor een duidelijke leesdidactiek zodat het werkveld weet wat werkt of niet werkt. Dit kenniscentrum zal weliswaar breder dan lezen gaan maar er kan zeker en vast ruimte voorzien worden om leeskaders en leesscans uit te werken alsook om hierbij de nodige vertaling naar de klasvloer te voorzien en in te zetten op bijhorende professionalisering. Inzake professionalisering vond er geen voorstudie plaats (cf uw vraag 3a en b).

Naast dergelijke structurele aanpak, het meten van de resultaten via internationaal onderzoek en onze eigen Vlaamse toetsen kan er bijkomend ingezet worden op projecten. Via projecten kunnen bepaalde doelgroepen die zwak of niet lezen extra aangesproken worden.

Daarnaast kunnen nog bijkomende projecten gerealiseerd worden die tevens dienen gekoppeld te worden aan de ondersteuning van deze leesdidactiek.

Om de afstemming met de andere beleidsdomeinen te garanderen werd een ambtelijke werkgroep opgericht met de voorzitter en ondervoorzitter van het Leesoffensief, met de departementen Onderwijs en Vorming, Cultuur, Jeugd en Media, en Welzijn en de kabinetten. Dit Ambtelijk Overleg komt zeswekelijks samen en bereidt voor de bevoegde Ministers de uitrol van het Leesoffensief voor. Ik meen dat deze werkgroep een intensieve werkagenda heeft, over meer dan voldoende urgentiebesef beschikt en ook het belang inziet van een duurzame, strategische aanpak. Het is dus schipperen tussen de veelheid van wat er al allemaal bestaat én tegelijk de noodzaak voor een meer systemische aanpak op een doordachte wijze vastpakken, binnen de mogelijke budgettaire kaders.

Uw vraag naar een totaaloverzicht (vraag 2c) vraagt een departementoverschrijdende oplistijng. Ik heb deze vraag dan ook meegegeven naar het Ambtelijk Overleg over het

Leesoffensief op 18 oktober 2022 en meteen voorgesteld de respectieve opsommingen op te delen in (a) beleidsinterventies en (b) projectmatige interventies. Wat de eerste groep betreft, hoort daar voor mijn Departement bv. een heel aantal initiatieven die via de Taalunie lopen bij, naast bv. Koala, de Prioritaire Nascholingen en KultuurKuur. Bij het tweede luik denk ik bijvoorbeeld aan Boekenjuf/Boekenmeester of aan de Dynamo2-projecten. Het volledige overzicht zal wel een aantal pagina's omvatten en zal later nagestuurd worden.